

Nr 419

Av herr Boman m. fl., om höjning av anslaget för byggande av riksvägar.

(Lika lydande med motion nr 511 i Andra kammaren)

Under de senaste åren har vägbyggnaden jämsides med väg- och vattenbyggnadsverkets ordinarie insatser förstärkts genom sysselsättningsarbeten i betydande omfattning. Dessa arbeten har till övervägande del avsett de nordligaste länen, där flerårsplanerna realiserats i betydligt snabbare takt än i övriga delar av landet. Dessa länsvis gjorda insatser torde ha avvägts mera efter arbetsmarknadspolitisk synpunkt än efter trafikbehov. Inom övriga delar av landet har besvärande trafikförhållanden på starkt trafikerade vägar kunnat avhjälpas i relativt sett ännu mindre omfattning.

De allmänna uppgifter, som redovisats i statsverkspropositionen om trafiksektorn och vägtrafikens betydelse för samhälle och näringsliv, visar på nödvändigheten av att hålla väginvesteringarna på högsta möjliga nivå. Den ökning av investeringarna som beslutades av 1962 års riksdag och som avsåg 60 milj. kr. för de allmänna vägarna, reduceras i år — trots att redovisade uppgifter om medelstilleddningen i departementschefens förslag vid första påseende ger intryck av motsatsen — till 40 milj. kr. genom att det särskilda anslaget till vissa vägbyggnader som kompensation för järnvägsnedläggelser inordnas i de ordinarie anslagen. Härtill kommer en fortsatt specialdestinering i arbetsmarknadspolitiskt syfte av väganlagen, som innebär att 40 milj. kr. av byggnadsanslagen tillföres Norrland, Värmland och Dalarna i avsikt att avhjälpa sysselsättningssvårigheter.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äskade 500 milj. kr. till årets budget till det allmänna vägbyggnadsanslaget och anhöll att få fördela dem med 290 milj. kr. på riksvägar, 174 milj. kr. på länsvägar, 11 milj. kr. på ödebygdsvägar och 25 milj. kr. på storbroar. Departementschefens förslag till fördelning på grund av nämnda åtgärder innebär, att riksvägarnas tilldelning minskas med 15 milj. kr., medan länsvägarnas stiger med 28 milj. kr. Ökningen för dessa senare möjliggöres dessutom genom att 13 milj. kr. tages från ödebygdsvägar och storbroar, vilket torde ha möjliggjorts genom vissa reservationer på dessa anslag.

I betraktande av den trafik som framgår på riksvägar och länsvägar innebär omfördelningen ett ur trafikpolitisk synpunkt ineffektivt utnyttjan-

de av anslagen. Eftersom 170 milj. kr. dessutom föreslås bli anvisade för beredskapsarbeten, och huvuddelen härav torde nedläggas på upprustning av länsvägarna, kommer insatserna totalt sett att medföra alltmer ökande eftersläpningar på riksvägarna. Dessa är mest trafikbelastade, och upprustningen av dem ger särskilt stora vinster i höjd trafiksäkerhet. Inemot 55 % av trafikarbetet utförs på riksvägnätet och en motsvarande andel av väganlagen borde sålunda ur proportionell synpunkt åtminstone tillföras detta, men genom beredskapsarbetena kommer i själva verket en större del länsvägarna till godo. Sannolikt innebär utfallet för den totala verksamheten att riksvägarna ej ens får 50 % av investeringarna.

Om den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärda investeringsökningen med 60 milj. kr. däremot bibehålls, kan den här skisserade proportionalitetsprincipen åtminstone upprätthållas. Väganlagen bör därför uppräknas från 500 till 520 milj. kr. Härvid kan riksvägar och länsvägar i görligaste mån erhålla mot trafikintensiteten svarande förbättringar, om ökningen tillföres riksvägsanslaget, sålunda att följande fördelning erhålles.

Riksvägar	295 milj. kr.
Länsvägar	202 milj. kr.
Ödebygdsvägar	5 milj. kr.
Storbroar	18 milj. kr.
Summa	<u>520 milj. kr.</u>

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs,

att riksdagen måtte besluta att för byggande av riksvägar anvisa ett i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag med 20 milj. kr. förhöjt belopp, innebärande reservationsanslag för budgetåret 1963/64 om 295 milj. kr. för detta ändamål.

Stockholm den 26 januari 1963

Rudolf Boman

Birger Lundström

Per Hilding

Stig Stefanson